

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
4943	
รับที่.....	13.44
1.2.ก.ย. 2544	เวลา.....

ที่ สธ 0203/95/ 3442

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

56/59

ณ. 607
วันที่ 12 ก.พ. 44
เวลา 16.30 น.

12 กันยายน 2544

เรื่อง ขอมติตั้งพนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นข้าราชการพลเรือน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด ที่ นร 0205/5768 ลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2543

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2543 เห็นชอบตามที่คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) เสนอให้บรรจุนักศึกษาแพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ และเภสัชศาสตร์ คู่สัญญาที่ได้รับจัดสรรไปปฏิบัติงานชดใช้ทุนในกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งนักเรียนทุนของกระทรวงสาธารณสุขที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2542 เข้าทำงานในภาครัฐเป็นพนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยให้ใช้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการปฏิบัติงาน เช่น คุณสมบัติและเงินเดือนระดับบรรจุ สวัสดิการและอื่น ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนในตำแหน่งเดียวกัน โดยอนุโลมตามกฎหมายและระเบียบที่ใช้กับข้าราชการพลเรือน เว้นแต่การมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่จะตั้งขึ้นแทนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

กระทรวงสาธารณสุขขอเรียนว่า ได้เริ่มรับนักเรียนทุนที่จบการศึกษาปี 2542 เป็นพนักงานของรัฐตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2543 จนถึงปัจจุบัน 15,468 อัตรา ซึ่งมีปัญหาทางปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ มาโดยตลอดได้แก้ไขไปแล้วหลายเรื่อง ปัญหาอยู่ตรงความไม่ชัดเจนของกฎหมายพนักงานของรัฐ ซึ่งยังไม่มีกฎหมายรองรับ สรุปปัญหาเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. เงินเดือน ให้เบิกจ่ายในหมวดรายจ่ายอื่น ซึ่งมีปัญหาในทางปฏิบัติ ที่จะต้องทำบัญชีถือจ่ายแยกต่างหากจากข้าราชการ เพราะเบิกจ่ายจากเงินคนละหมวดกับของข้าราชการ เนื่องจากเงินเดือนข้าราชการจะเบิกจ่ายจากหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ แต่วิธีการเบิกจ่ายให้อิงของข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม ดังนั้น วิธีการเบิกจ่าย ระเบียบการเบิกจ่าย จึงใช้ของข้าราชการไม่ได้ ทำให้ติดขัดการเบิกจ่ายในปีแรก

2. พนักงานของรัฐไม่มีกฎหมายใดรองรับต้องอิงกฎหมายและระเบียบที่ใช้กับข้าราชการพลเรือนสามัญโดยอนุโลม จนกระทั่งวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 คณะรัฐมนตรีได้ประชุมลงมติอนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพนักงานของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่พิจารณาเรื่องการบริหารงานบุคคล และประสานส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และพิจารณาการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของรัฐด้วย

3. พนักงานของรัฐไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ได้ เนื่องจากข้อจำกัดของกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์เดิมที่กำหนดให้พนักงานของรัฐได้สิทธิประโยชน์เทียบเคียงกับข้าราชการพลเรือน ก่อให้เกิดความรู้สึกด้อยโอกาส และสิทธิประโยชน์เมื่อเทียบเคียงกับข้าราชการ

4. พนักงานของรัฐที่เป็นแพทย์ไม่อาจได้รับการแต่งตั้งให้เป็น หรือรักษาการตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน เพราะตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนเป็นตำแหน่งข้าราชการ อีกทั้งกรณีที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ก็ไม่อาจแต่งตั้งพนักงานของรัฐให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 มาตรา 68 บัญญัติให้แต่งตั้งข้าราชการเป็นผู้รักษาการในตำแหน่ง

5. พนักงานของรัฐยังไม่สามารถมีบัตรประจำตัวในฐานะ “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2542 เพราะมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามความหมายที่กำหนดไว้ในกฎหมาย จะต้องมีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้พนักงานของรัฐเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามมาตรา 4 (16)

6. ความก้าวหน้าในตำแหน่งในระยะยาว การโอน ย้าย ไปเป็นข้าราชการพลเรือน หรือข้าราชการประเภทอื่น ๆ และอนาคตข้างหน้า ยังไม่รู้ว่าจะเป็นไปในทิศทางใด ทำให้พนักงานของรัฐสับสน ขาดความเชื่อมั่นขาดขวัญ กำลังใจ และมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงาน

7. ปัญหาระยะยาวและการพัฒนาระบบพนักงานของรัฐ ให้มีกฎหมายรองรับการดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาพนักงานของรัฐเป็นปัญหาระยะยาวที่ต้องแก้ไขอีกมากเหมือนสร้างระบบใหม่ขึ้นทั้งหมด ซึ่งอาจจะกลายเป็นความซ้ำซ้อน สับสน และไม่เป็นธรรมได้ เพราะอยู่ในองค์กรเดียวกัน คือกระทรวงสาธารณสุข และการปฏิบัติในช่วงแรก ๆ จะติดขัดมาก และต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายหน่วยงานอย่างจริงจัง

- 3 -

๘. พนักงานของรัฐที่เดิมเป็นลูกจ้างประจำ มีปัญหาเรื่องการเบิกจ่ายบำเหน็จ ภายหลังเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานของรัฐ ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจาก กระทรวงสาธารณสุขส่งลูกจ้างประจำไปศึกษาต่อ เมื่อจบการศึกษาจะมาปฏิบัติงานให้ทุนในตำแหน่งทางราชการ โดยลาออกจากลูกจ้างประจำ และขอรับบำเหน็จลูกจ้างประจำตามสิทธิ ซึ่งกระทรวงการคลังให้ถือปฏิบัติว่า กรณีลูกจ้างประจำลาศึกษาหรือฝึกอบรม ให้นับเวลาเริ่มรับราชการในตำแหน่งข้าราชการพลเรือน เป็นเวลารับราชการชดเชยต่อเนื่องจากเวลาที่ปฏิบัติ ราชการชดเชยขณะที่เป็นลูกจ้างประจำได้ ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/5839 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2535 แต่ภายหลังที่ลูกจ้างประจำเหล่านี้ ต้องมาปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงานของรัฐ ตามมติคณะรัฐมนตรี ทำให้มีปัญหว่า ไม่อาจขอรับบำเหน็จลูกจ้างประจำได้ เนื่องจากกรมบัญชีกลางแจ้งว่าไม่เป็นไป ตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าว

จากปัญหาทั้งหลายดังกล่าวข้างต้น และการกำหนดให้มียกเว้นทุนที่ปฏิบัติงานในกระทรวงสาธารณสุขเป็นพนักงานของรัฐ จะเห็นได้ว่าแม้จำนวนข้าราชการไม่เพิ่มขึ้น แต่งบประมาณแผ่นดินที่ใช้เป็นเงินเคียน และค่าตอบแทนต่างๆ ไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด แต่กลับมีปัญหาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างมากมายดังกล่าวแล้ว ดังนั้น เพื่อให้กระทรวงสาธารณสุขมีเจ้าหน้าที่เป็นประเภทเดียวกัน ภายใต้กฎหมาย และระเบียบเดียวกันที่มีอยู่เดิมทำให้คล่องตัว ไม่สับสน หรือซ้ำซ้อน ประกอบกับปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขกำลังเร่งดำเนินการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรค และได้ดำเนินการทดสอบปฏิบัติไปแล้ว 21 จังหวัด และจะขยายให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศต่อไป ซึ่งโครงการ 30 บาทกับเรื่องการกระจายอำนาจไม่ขัดแย้งกัน แต่จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งการกระจายอำนาจต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ แต่ต้องใช้เวลา และโครงการ 30 บาท รักษาทุกโรคนั้นจะสนับสนุนให้มีการปฏิรูประบบบริการสุขภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในโอกาสต่อไป และในอนาคตกระทรวงสาธารณสุขจะมีการปฏิรูประบบบริการสุขภาพเป็นอย่างไร การปฏิรูประบบราชการจะมีสถานะเป็นอะไร ข้าราชการในกระทรวงสาธารณสุข (รวมถึงพนักงาน

ของรัฐ) ก็จะต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ ด้วย ดังนั้น จึงขอปรับอัตราตำแหน่ง
พนักงานของรัฐในกระทรวงสาธารณสุขที่มีอยู่ในปัจจุบัน 15,468 อัตรา เป็นข้าราชการพลเรือน โดยให้มี
ผลย้อนหลังไปวันที่ที่ได้บรรจุเป็นพนักงานของรัฐ และขอบรรจุนักเรียนทุนที่จะบรรจุในปีต่อ ๆ ไปเป็น
ข้าราชการพลเรือนด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตจะเป็นอย่างไร จะได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกัน
ทั้งระบบอย่างเป็นธรรมชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวง (๔๓๖)

กองการเจ้าหน้าที่

โทร. 0 259 01354, 0 259 01341

โทรสาร 0 259 01424